

Azbest bo moril še najmanj tri desetletja

Doslej so pri nas uradno priznali 1700 azbestnih bolnikov

Jani Alič

Nova Gorica – Pred enajstimi leti je slovenska vlada ugotovila, da je sanacija gospodarskih družb, ki so v preteklosti delale z azbestom, uspešno končana. Pred dvema letoma smo dobili noveliran zakon o odpravljanju posledic dela, ljudje pa bodo za poklicnimi boleznimi, ki so povezane z azbestom, lahko obolevali vse tja do leta 2040.

Obolevali bodo tako tisti, ki so bili z azbestom neposredno povezani, kot tudi tisti, ki so živeli v okolici tovarn. Dodatna nevarnost preti tudi vsem prebivalcem, dokler bodo v stanovanjskih in drugih objektih vgrajeni elementi, narejeni z azbestom. Bolezen naj bi dosegla vrhunec okoli leta 2020. Največ azbesta smo namreč porabili za proizvodnjo v osemdesetih in devetdesetih letih minulega stoletja. Na leto je bilo azbestu po nepopolnih podatkih izpostavljenih 23.000 ljudi.

Za mezoteliomom kot najhujšo obliko bolezni zaradi azbesta je v nekem obdobju zbolelo tudi po 400 ljudi. Po besedah **Bojana Goljevščeka**, predsednika Zveze **sindikata azbestnih** bolnikov Slovenije (SABS), je bilo doslej uradno priznanih okoli 1700 azbestnih bolnikov. Nekaj več kot polovica prizadetih je dobila izplačane odškodnine, vsi drugi, z izjemo nekaj deset bolnikov, ki so se odločili za sodno pot, pa nanje še čakajo. »Zakonska določila v praksi se ne izvajajo. Odškodnine so namenjene tistim, ki trpijo, ki so bolni. Nekateri zaradi dolgotrajnosti postopka odškodnine ne dočakajo. Delodajalci poskušajo izkoristiti vsa pravna sredstva in postopke zavlačujejo. Trenutno obravnavam 12 takšnih postopkov iz vse Slovenije, v katere so vpletene družbe Fenolit, Splošna plovba, Železarna Jesenice in Creina,« je povedal **Jure Srhoj**, eden izmed štirih odvetnikov, ki pomagajo pri tožbah azbestnim bol-

nikom.

Bojan Goljevšček je kritičen tudi tako do sedanje kot predhodne vlade, saj pravi, da niti Janša niti Pahor nista prisluhnila azbestnim bolnikom, ki sodelujejo v izvedenskih organih zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje. »Pospešiti je treba postopke ugotavljanja in priznavanja **poklicnih bolezni** zaradi izpostavljenosti azbestu. Zagotoviti je treba dejansko izplačevanje odškodnin za vsako uzakonjeno bolezen posebej. Odškodnine bi morali dobiti tudi dediči umrlih svojcev. Država je reden plačnik. Tega pa ne bi mogli trditi za delodajalce, ki obolevlim delavcem ne omogočajo niti primernih delovnih mest,« poudarja **Goljevšček**, ki veliko pričakuje od novega predsednika vlade in ministra za zdravje, s katerima bi morda le vzpostavili neposredni dialog.

Predsednik Zveze SABS Bojan Goljevšček (v sredini) je kritičen do delodajalcev in zdravnikov. Pritrdila sta mu tudi predsednik državnega sveta **Blaž Kavčič** (levo) in sekretar SABS **Rajko Mužič** (desno).

Fotografija Jani Alič